

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/158/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4316204308
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4316204308.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobkyne: D. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. nad P., Ul. XX. augusta XXX/XX, zastúpená JUDr. Pavlom Koczánom, advokátom, so sídlom Levice, Ľ. Štúra 33, proti žalovanému: H. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., J. V. XXXX/X, zastúpený JUDr. Petrom Šebom, advokátom, so sídlom Levice, Mlynská 2238, o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 24. mája 2018 č. k. 11C/108/2016-146 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že návrh žalobkyne na prerušenie konania do právoplatného ukončenia konania vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7C/66/2017 zamietol. Druhým výrokom zamietol aj žalobu žalobkyne. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný má právo na náhradu trov konania proti žalobkyni v rozsahu 100%. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 42a ods. 1, § 42 ods. 2, § 42b ods. 1, 2, 4 Občianskeho zákonníka, § 164 CSP. Uviedol, že žalobkyňa v podanej žalobe žiadala, aby súd určil, že právny úkon - kúpna zmluva zo dňa 18. 06. 2013, ktorej vklad vlastníckeho práva bol Okresným úradom v Leviciach, katastrálnym odborom povolený pod č. k. V3007/2013, na základe ktorého predávajúci F. F., nar. XX. XX. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom X. V. č. XXX a H. F., rod. L., nar. XX. XX. XXXX, r. č. XXXX/XXXX, bytom X. G., časť V. X. Y. č. XXX previedli na žalovaného -H. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Z., bytom J. V. č. XXXX/X ako kupujúceho nehnuteľnosť - byt č. XX na piatom poschodí bytového domu súpisné číslo XXX, vchod č. XX, vedeného Okresným úradom v Leviciach, odborom katastrálnym, vedeného na LV č. XXX, katastrálne územie F. na parc. reg. "C" č. 187/7 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 700 m² a spoluvlastnícky podiel na pozemku parc. č. 187/7 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 700 m², o veľkosti podielu 6137/330648, ako aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve domu o veľkosti podielu 6137/330648 je voči žalobkyni D. V., rod. M., nar. XX. XX. XXXX, r. č. XXXXXX/XXX neúčinný. Žalobkyňa poukázala na to, že Okresný súd v Leviciach rozsudkom zo dňa 30. 05. 2014 č. k. 9C/81/2013-62 zamietol žalobu žalobkyne na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, konkrétne k bytu, ktorý sa nachádza v katastrálnom území F. Okresným úradom v Leviciach, odborom katastrálnym, vedený na LV č. XXX, parc. reg. "C" č. 188/7 zastavané plochy a nádvoria - bytový dom so súpisným číslom XXX, a to bytu č. XX na 5. poschodí bytového domu, vchod č. XX, ktorý rozsudok bol následne potvrdený Krajským súdom v Nitre ako súdom odvolacím. Žalobkyňa na základe zmluvy uzavretej na jeseň v roku 1998 dojednala u advokáta JUDr. Borovského kúpu nehnuteľností od budúcich vlastníkov F. F., nar. XX. XX. XXXX a H. F., rod. L., nar. XX.

XX. XXXX, konkrétne bytu nachádzajúceho sa v kat. území F. a to bytu č. XX na 5. poschodí bytového domu, vchod č. XX. Dojednaná kúpna cena predmetného bytu predstavovala sumu 400.000,- Sk a bola aj predávajúcemu z jej strany vyplatená. Až v marci 2013 sa žalobkyňa dozvedela, že vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti nie je formálne doriešené a že ako vlastníčka bytu nie je doposiaľ Okresným úradom v Leviciach, katastrálnym odborom evidovaná. Táto náprava nebola vykonaná ani konaním pred Okresným súdom v Leviciach vedeným pod sp. zn. 9C/81/2013. V auguste 2013 sa žalobkyňa dozvedela, že v tom čase formálni vlastníci F. F. a H. F. byt predali žalovanému. Kúpnu cenu, ktorú im v minulosti vyplatila, jej nevrátili. Žalobkyňa má teda pohľadávku voči dlžníkom F. F. a H. F., ktorí kúpnu cenu za prevod predmetného bytu prevzali, vlastnícke právo v prospech jej osoby z ich strany zámerne nebolo zapísané a prevodom vlastníctva na inú osobu - žalovaného konali tak, aby znemožnili alebo aspoň podstatne sťažili možnosť dosiahnuť uspokojenie jej pohľadávky. Žalobkyňa poukázala na § 42a Občianskeho zákonníka a § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd pri rozhodovaní o žalobe prihliadol na to, že nie je daná aktívna legitímácia žalobkyne na podanej žalobe, a to z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala, že má vymáhateľnú pohľadávku proti F. F. a H. F.. Žalobkyňa v konaní uvádzala, že má vymáhateľnú pohľadávku voči F. F. a H. F., nakoľko v plnom rozsahu im bola z jej strany vyplatená suma 400.000,- Sk, ktorá predstavovala dojednanú kúpnu cenu za kúpu nehnuteľností, konkrétne bytu nachádzajúcom sa v kat. úz. F., a to bytu č. XX na 5. poschodí bytového domu, vchod č. XX od budúcich vlastníkov na základe zmluvy uzavretej na jeseň 1998, avšak túto kúpnu cenu jej nevrátili, napriek tomu, že túto nehnuteľnosť odpredali žalovanému. Z Dohody o budúcej zmluve uzavretej 14. 08. 2018 medzi F. F., H. F. a D. V. a E. V., vyplýva, že F. F. a H. F. sa v nej zaviazali, že okamžite, len čo bude vklad vlastníctva prevezený a na byt č. XX na 5. posch. súp. č. XXX, orient. číslo XX na Ul. XX. augusta, F. nad P. list vlastníctva založený v ich prospech, okamžite tento byt odpredajú tak, ako ho oni odkupujú od Obce Kalná nad Hronom, a to riadnou kúpnu zmluvou ako kupujúcej D. V., žalobkyne. Z Dohody o budúcej zmluve vyplýva, že na celú budúcu kúpnu cenu, ktorá bude činiť 400.000,- Sk, pred podpísaním tejto dohody prevzali manželia F. od žalobkyne sumu 100.000,-Sk, ktorá predstavovala preddavok na budúcu kúpnu cenu. Z tejto dohody teda vyplýva, že žalobkyňa manželom F. uhradila len 100.000,- Sk, nie 400.000,- Sk, ako v žalobe uviedla. Je nutné prihliadnuť na to, že 16. 09. 1998 došlo k uzavretiu ďalšej dohody, a to medzi H. F. a F. F. a U. V., E. V. a D. V., pričom z tejto ďalšej dohody vyplýva, že ňou dochádza k zmene Dohody o budúcej kúpnej zmluve zo 14. 08. 1998, a to tak, že manželia F. F. a H. F. odpredávajú predmetný byt nie D. V., ale za jej súhlasu ho odpredávajú jej synovi E. V. a jeho manželke U. V.. Naďalej platí, že konečná kúpna cena čini 400.000,-Sk. Na túto sumu sa v prospech predávajúcich započítava už predávajúcim zložená suma 100.000,- Sk, ktorú oni prijali 14. 08. 1998 a pred podpisom tejto pozmenenej dohody predávajúci manželia F. preberajú od budúcich kupujúcich E. V. a U. V. ďalšiu sumu 300.000,- Sk. Prevzatím tejto sumy už bude pri uzatváraní riadnej kúpnej zmluvy celá kúpna cena prevodom vyplatená. Keby z akéhokoľvek dôvodu, čo aj nezávisne stalo, že sa riadna kúpna zmluva neuzavrie do konca roka 1998, museli by ju a k tomu sa aj zaväzujú manželia F. vrátiť manželom V. nielen prijatú sumu 400.000,- Sk, ale aj ako zmluvnú pokutu ďalšiu sumu 100.000,- Sk. Dohodu o budúcej zmluve podpísali F. F., H. F., D. V., žalobkyňa a E. V. a U. V.. S prihliadnutím na to, že došlo k zmene dohody o budúcej zmluve zo dňa 14. 08. 1998 dohodou zo dňa 16. 09. 1998, ktorú uzavrela aj žalobkyňa, došlo k tomu, že zložená suma 100.000,- Sk, ktorú D. V., žalobkyňa, uhradila manželom F., bola započítaná na zaplatenie preddavku na kúpnu cenu zo strany kupujúcich E. V. a U. V. v prospech predávajúcich H. F. a F. F. a kupujúci E. V. a U. V. zaplatili ďalšiu sumu 300.000,- Sk. Celá suma 400.000,- Sk na zaplatenie kúpnej ceny bola vopred vyplatená, t. j. vyplatená ako preddavok budúcimi kupujúcimi E. V. a U. V. budúcim predávajúcim H. F. a F. F.. Zo zmenenej dohody teda vyplýva, že došlo k zmene obsahu Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve zo 14. 08. 1998 a v dôsledku tejto zmeny zanikla pohľadávka žalobkyne voči H. F. a F. F. z titulu poskytnutého preddavku 100.000,- Sk. Uvedená suma bola na základe Dohody o budúcej kúpnej zmluve za súhlasu žalobkyne zahrnutá ako preddavok na zaplatenie kúpnej ceny zo strany E. V. a U. V. spolu aj so sumou 300.000,- Sk, ktorú oni vyplatili na budúcu kúpu predmetného bytu. Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa nárok na úhradu 100.000,- Sk, t. j. 3.319,39 eura a ani na úhradu 400.000,-Sk, t. j. 13.277,57 eura voči F. F. a H. F. nemá a nemala ani v čase, keď došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy 18. 06. 2013 medzi predávajúcimi F. F. a jeho manželkou H. F. a medzi kupujúcim, žalovaným. Žalobkyňa teda nepreukázala, že má a že mala v čase uzavretia kúpnej zmluvy 18. 06. 2013 vymáhateľnú pohľadávku voči F. F. a H. F.. Preukázanie vymáhateľnej pohľadávky je jedným z nevyhnutných predpokladov pre úspešnosť žaloby podľa § 42b ods.1 Občianskeho zákonníka. V danom prípade nie sú preto dôvody na vyslovenie právnej neúčinnosti predmetnej kúpnej zmluvy, na základe žaloby žalobkyne, keď podľa § 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je veriteľkou pohľadávky a nebola veriteľkou pohľadávky ani v čase uzavretia predmetnej kúpnej zmluvy voči manželom F. F. a H. F., k ukráteniu uspokojenia ktorej by mohlo dôjsť tým, že manželia H. F. a F. F. odpredali predmetný

byt žalovanému kúpnu zmluvou zo dňa 18. 06. 2013, ktorej vklad vlastníckeho práva bol Okresným úradom Levice, katastrálnym odborom povolený pod č. k. V3007/2013. V danom prípade nie sú preto dané dôvody na vyslovenie právnej neúčinnosti predmetnej kúpnej zmluvy, na základe podanej žaloby, keď aktívna legitímácia žalobkyne na podanie žaloby podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka. nie je daná a súd preto žalobu žalobkyne proti žalovanému zamietol. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že konanie vedené pod sp. zn. 7C/66/2017 na Okresnom súde Levice sa vedie v spore žalobcov E. V. a U. V., proti žalovaným F. F. a H. F. a H. D. o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej 18. 06. 2013 predávajúcimi F. F. a H. F. a kupujúcim H. D., ktorej vklad vlastníckeho práva bol Okresným úradom Levice, katastrálnym odborom povolený pod č. k. V3007/2013. Z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobkyne v tomto súdnom konaní (pod sp. zn. 11C/108/2016) nemá význam pre rozhodnutie súdu v tomto súdnom konaní výsledok konania vedený na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7C/66/2017, nakoľko výsledok uvedeného konania - či súd žalobe vyhovie alebo nie, nemôže ovplyvniť výsledok konania v tomto súdnom konaní, keď žalobkyňa nepreukázala, že má právo odporovať právnomu úkonu a žiadať o vyslovenie neúčinnosti kúpnej zmluvy v zmysle žaloby. Súd preto návrh žalobkyne na prerušenie konania do právoplatného ukončenia konania vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7C/66/2017 zamietol. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal v konaní úplný procesný úspech, priznal právo na náhradu trov konania proti žalobkyne v rozsahu 100 %.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním žalobkyňa, udávajúc, že na základe zmluvy uzavretej na jeseň v roku 1998 dojednala u advokáta JUDr. Borovského kúpu nehnuteľností od budúcich vlastníkov F. F., nar. XX. XX. XXXX a H. F., rod. L., nar. XX. XX. XXXX, konkrétne bytu nachádzajúceho sa v katastrálnom území F., a to bytu č. XX na piatom poschodí bytového domu, vchod č. XX. Dojednaná kúpna cena predmetného bytu predstavovala sumu 400.000,-Sk a bola aj predávajúcim v plnom rozsahu z jej strany vyplatená. Až v marci 2013 sa dozvedela, že vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti nie je formálne doriešené a že ako vlastníčka bytu nie je doposiaľ Okresným úradom v Leviciach, odborom katastrálnym evidovaná. Táto náprava nebola vykonaná ani konaním pred Okresným súdom v Leviciach vedeným pod sp. zn. 9C/81/2013. V auguste 2013 sa dozvedela, že v tom čase formálni vlastníci F. F. a H. F. byt odpredali žalovanému. Kúpnu cenu, ktorú im v minulosti vyplátila, jej nevrátili. Nesporne má teda pohľadávku voči dlžníkom F. F. a H. F., ktorí kúpnu cenu za prevod predmetného bytu prevzali, vlastnícke právo v prospech jej osoby z ich strany zámerne nebolo zapísané a prevodom vlastníctva na inú osobu - žalovaného konali tak, aby znemožnili alebo aspoň podstatne sťažili možnosť dosiahnuť uspokojenie jej pohľadávky. Úmysel znížiť svoj majetok z titulu zabránenia uspokojenia jej pohľadávky vyplýva aj zo zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi F. a žalovaným. V čase realizovania kúpy, na základe kúpnej zmluvy na liste vlastníctva bolo vyznačené predbežné opatrenie Okresného súdu v Leviciach, ktoré zakazovalo F. nehnuteľnosť scudzit' a podľa jej informácií, im aj prikazovalo uzavrieť kúpnu zmluvu. Vedomosť o tom, že úkon je robený v snahe ukrátiť veriteľa bol daný, a to aj na strane žalovaného. Okresný súd v Leviciach na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, tiež nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhnutý dôkaz, a to výsluch svedkov F. F. a H. F., nakoľko tento výsluch nepovažoval za dôležitý. Týmto postupom súd poskytol ochranu osobám, ktoré dvakrát beztrešne predali tú istú nehnuteľnosť, za predaj ktorej dva krát obdržali kúpnu cenu. Týmto postupom jej súd znemožnil, aby uskutočňovala procesné práva jej patriace v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Okresný súd v Leviciach nesprávne vec posúdil aj po právnej stránke, keď ustálil, že v predmetnej veci nie je aktívne legitimovaná. Má za to, že v konaní jednoznačne preukázala, že má voči F. F. a H. F. vymáhateľnú pohľadávku, napriek tomu, že súd výsluch manželov F., ktorí by túto skutočnosť zaiste potvrdili, zmaril. Súd prvej inštancie tak nesprávne a neúplne zistil skutkový stav veci, nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené, resp. ich uplatnenie nebolo akceptované, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutia súdu prvej inštancie vychádza tiež z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tiež súd nepostupoval procesne správne, keď zamietol jej návrh na prerušenie konania do právoplatného ukončenia konania vedeného pred Okresným súdom v Leviciach pod sp. zn. 7C/66/2017, nakoľko prerušenie konania bolo dôvodné. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a podanej žalobe vyhovel, resp. zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Písomné vyjadrenie k podanému odvolaniu žalobkyne podané nebolo.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, keď súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec aj po právnej stránke správne posúdil a svoje rozhodnutie správne a dostatočne odôvodnil.

5. V prejednávanej veci sa žalobkyňa podanou žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 16. 03. 2016, domáhala určenia, že právny úkon - kúpna zmluva zo dňa 18. 06. 2013, ktorej vklad vlastníckeho práva bol Okresným úradom v Leviciach, odborom katastrálnym povolený pod č. k. V3007/2013, na základe ktorého predávajúci F. F., nar. XX. XX. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX, bytom X. V. č. XXX a H. F., rod. L., nar. XX. XX. XXXX, r. č. XXXX/XXXX, bytom X. G., časť V. X. Y. č. XXX previedli na žalovaného - H. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX Z., J. V. č. XXXX/X ako kupujúceho nehnuteľnosť - byt č. XX na piatom poschodí bytového domu súpisné číslo XXX, vchod č. XX, vedeného Okresným úradom v Leviciach, odborom katastrálnym, vedeného na LV č. XXX, katastrálne územie F. na parc. reg. "C" č. 187/7 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 700 m² a spoluvlastnícky podiel na pozemku parc. č. 187/7 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 700 m², o veľkosti podielu 6137/330648, ako aj spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve domu o veľkosti podielu 6137/330648 je voči nej neúčinný. V žalobe dôvodila, že Okresný súd Levice rozsudkom zo dňa 30. 05. 2014 č. k. 9C/81/2013-62 zamietol jej návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti (bytu) - tak ako je tento špecifikovaný vyššie, ktorý rozsudok bol potvrdený i odvolacím súdom. Uviedla, že na základe zmluvy uzavretej na jeseň v roku 1998 dojednala kúpu nehnuteľnosti od budúcich vlastníkov F. F. a H. F., dojednaná kúpna cena bytu predstavovala sumu 400.000,-Sk a bola predávajúcim v plnom rozsahu z jej strany uhradená. Až v marci 2013 sa dozvedela, že vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti nie je doriešené a že nie je evidovaná ako vlastníčka bytu Okresným úradom v Leviciach, odborom katastrálnym. V auguste 2013 sa dozvedela, že F. F. a H. F. byt odpredali žalovanému, pričom kúpnu cenu, ktorú im v minulosti vyplatila, jej nevrátili. Má pohľadávku voči dlžníkom F. F. a H. F., ktorí kúpnu cenu za prevod bytu prevzali, vlastnícke právo v prospech jej osoby zámerne nebolo zapísané a prevodom vlastníctva na inú osobu konali tak, aby znemožnili alebo aspoň podstatne sťažili možnosť dosiahnuť uspokojenie jej pohľadávky. Preto s poukazom na ustanovenia § 42a a § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka žiadala žalobe vyhovieť.

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 160/2015 Z. z.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

11. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

12. V sporovom konaní je súd viazaný žalobným petítom, okrem zákonnej výnimky, ktorá vyplýva z § 216 ods. 2 CSP. Táto zásada sa premieta aj do odvolacieho konania, keď aj odvolací súd je viazaný rozsahom, v akom odvolateľ napadne rozhodnutie súdu prvej inštancie. V odvolacom konaní

sa tak dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. odvolanie prejedná len v medziach, v akých ho odvolateľ napáda. Odvolateľ musí v podanom odvolaní uviesť, ktoré výroky rozhodnutia konkrétne napáda, t. j. proti ktorým konkrétnym výrokom odvolanie smeruje. Odvolateľ súčasne v podanom odvolaní vymedzuje, z akých dôvodov žiada o preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd je viazaný dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní môže prihliadať len na také dôvody, ktoré boli uplatnené v lehote na podanie odvolania a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo. Odvolateľ teda v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

13. Prejednávajúc podané odvolanie žalobkyne, s ohľadom na jeho rozsah a odvolacie dôvody, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

14. K podanému odvolaniu žalobkyne, z hľadiska jeho odvolacích dôvodov, je potrebné uviesť, že toto nebolo spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v prospech odvolateľky.

15. Vychádzajúc z obsahu podaného odvolania žalobkyne, je potrebné uviesť, že odvolacia argumentácia žalobkyne je v zásade totožná s tou, ktorú žalobkyňa prezentovala v priebehu konania na podporu opodstatnenosti ňou uplatneného nároku pred súdom prvej inštancie a s ktorou argumentáciou sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal v napadnutom rozhodnutí. Odvolací súd sa v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie stotožňuje a v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP na tieto dôvody odkazuje. Pokiaľ žalobkyňa v podanom odvolaní udávala, že v konaní jednoznačne preukázala, že má vymáhateľnú pohľadávku voči F. F. a H. F., s takouto argumentáciou žalobkyne sa odvolací súd nestotožňuje.

16. Odporovacia žaloba je právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu. Z takto vymedzeného účelu a zmyslu odporovacej žaloby vyplýva, že vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle ustanovenia § 42a ods. 1 Obč. zákonníka sa rozumie taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t. j. pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Ak slúži odporovacia žaloba - ako bolo uvedené vyššie - k uspokojeniu pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, nezodpovedalo by tomuto jej účelu, keby pohľadávka veriteľa nebola priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, a keby išlo len o pohľadávku „dospelú“ či splatnú, teda žalovateľnú. Názor, podľa ktorého pod vymáhateľnou pohľadávkou treba rozumieť žalovateľnú pohľadávku, podrobila kritike aj právna teória (porovnaj Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava, : Eurokódex 2011, str. 326; JUDr. Jaromír Svoboda a kolektív, Občiansky zákonník, Komentár a súvisiace predpisy, EUROUNION, spol. s r. o., Bratislava 2005, str. 101 - 102). Neudržateľnosť takéhoto názoru možno podoprieť aj argumentom o zbytočnosti (nepoužitelnosti) rozhodnutia vyhovujúceho odporovacej žalobe pri neexistencii pohľadávky priznanej exekučným titulom. Ak by totiž pre rozhodnutie o neúčinnosti právneho úkonu bola postačujúca len existencia žalovateľnej pohľadávky, potom by takéto rozhodnutie nemohlo splniť svoj účel, ak by následne (po jeho vydaní) z rozličných dôvodov pohľadávka veriteľa nenadobudla kvalitu vykonateľnej pohľadávky. Išlo by tak len o akademické (teoretické) rozhodnutie, neslúžiace praktickej potrebe ochrany veriteľa. Vydávanie akademických rozhodnutí odporuje jednej zo základných zásad občianskeho súdneho konania, a to zásade efektivity (rozhodnutie NS SR 6 Cdo 253/2012 zo 17. 12. 2013).

17. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí PL. ÚS 39/2015-11 z 1. júla 2015, v ktorom bola riešená interpretácia pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ v ustanovení § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka konštatuje, že „neskoršia judikatúra najvyššieho súdu nezotrvala na tom, ako bol tento pojem interpretovaný v rozhodnutí najvyššieho súdu publikovanom pod č. R 44/2001 (rozsudok sp. zn. 3 Cdo 102/99 z 23. decembra 1999).“ V tejto súvislosti poukázal na viacero rozhodnutí najvyššieho súdu,

pričom konštatoval: „Najpodrobnejšie sa k otázke výkladu pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ najvyšší súd vyjadril vo svojom rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 253/2012 zo 17. decembra 2013, v ktorom o. i. uviedol: «V otázke, čo treba rozumieť pod pojmom „vymáhateľná pohľadávka“ použitým v ustanovení § 42a ods. 1 Obč. zákonníka sa dovolací súd nestotožňuje s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 23. decembra 1999 sp. zn. 3 Cdo 102/99, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 44/2001. Podľa citovaného rozhodnutia zákonnému pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ zodpovedá taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní, t. j. pohľadávka, ktorá už dospelá (je zročná) a ktorá nie je, čo do svojej povahy, pohľadávkou naturálnou..»“ Ústavný súd v citovanom uznesení zhrnul, že „aktuálna rozhodovacia prax najvyššieho súdu, ako ani občianskoprávna doktrína nezotrváva na takom výklade pojmu „vymáhateľná pohľadávka“, aký vyplýva z rozhodnutia najvyššieho súdu publikovaného pod č. R 44/2001 (rozsudok sp. zn. 3 Cdo 102/99 z 23. decembra 1999), ... ale práve naopak, aktuálna rozhodovacia prax najvyššieho súdu, ako aj občianskoprávna doktrína sa od tohto výkladu zásadne odchyľuje.“

18. Pre posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu v konaní o odporovacej žalobe, t. j. pre posúdenie, či žalobca je nositeľom práva odporovateľnosti, je rozhodujúci stav v čase rozhodovania súdu. Ak by v čase rozhodovania súdu pohľadávka veriteľa ešte nebola alebo už nebola vymáhateľná, nebola by daná jeho aktívna legitímácia na podanie odporovacej žaloby. (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo 32/03 z 31. marca 2005).

19. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, je potom možné konštatovať len to, že žalobkyňa nedisponuje vymáhateľnou pohľadávkou vo vzťahu ku F. a H. F., tak ako správne ustálil súd prvej inštancie v bode 26. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, na ktoré odvolací súd opätovne poukazuje. Bez ohľadu na výklad pojmu vymáhateľná pohľadávka, tak ako to odvolací súd uviedol vyššie a v tomto smere jeho interpretáciu v rozhodovacej činnosti súdov je potrebné uviesť, že žalobkyňa nie je a ani nebola veriteľkou pohľadávky voči manželom F. a H. F., z dôvodov uvedených v bodoch 25.-26. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ potom súd prvej inštancie ustálil, že žalobkyňa nie je nositeľom subjektívneho práva vyplývajúceho z ustanovenia § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka, teda nie je v danom spore aktívne vecne legitimovaná, rozhodol správne.

20. Odvolací súd považoval rovnako za nedôvodnú námietku žalobkyne, že nevykonaním výsluchu navrhnutých svedkov súdom prvej inštancie jej súd znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných mu v civilnom konaní za účelom obhajenia a ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje strane sporu realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

22. Skutočnosť, že súd nevykonal dôkaz navrhnutý žalobkyňou, pričom jeho nevykonanie odôvodnil v napadnutom rozhodnutí, v žiadnom prípade nemožno kvalifikovať ako porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces. Je potrebné uviesť, že je to konajúci súd, ktorý rozhodne o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, pričom zásadne nevykoná dôkazy, ktoré nemajú význam pre vec samu. Takýto postup zvolil súd prvej inštancie i v danom prípade, keď mal za to, že výsluch svedkov F. a H. F., by vzhľadom na ostatné dôkazy vykonané v konaní, nebol potrebný. S takýmto postupom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje, keď rovnako ako súd prvej inštancie má za to, že vykonaným dokazovaním (ktoré viedlo k riadne zistenému skutkovému stavu veci), predovšetkým z predložených dohôd z 14. 08. 1998 a 16. 09. 1998, bolo možné ustáliť jednoznačný záver, že žalobkyňa nie je veriteľkou pohľadávky vo výške 400.000,-Sk. V konečnom dôsledku, je nesporné, že žalobkyňa nedisponuje vymáhateľnou pohľadávkou vo vzťahu ku F. a H. F., tak ako je tento pojem interpretovaný v aktuálnej rozhodovacej činnosti súdov, ktorá skutočnosť je jednoznačne zrejmalá a i v tomto ohľade potom výsluch navrhnutých svedkov by bol úplne bezpredmetný a zbytočný.

23. S ohľadom na vyššie konštatované, keďže súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie vedúce k správne zistenému skutkovému stavu, z ktorého ustálil správne právne závery

zhrnuté v napadnutom rozhodnutí, odvolací súd toto rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

24. Súčasťou potvrdzujúceho výroku rozhodnutia odvolacieho súdu je i napadnutý výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, keď odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, mal za to, že na prerušenie konania, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7C/66/2017, nie je dôvod, keď konanie sp. zn. 7C/66/2017 nemá pre toto konanie žiadny právny význam a z dôvodov, pre ktoré súd prvej inštancie podanú žalobu žalobkyne zamietol, teda nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne, by ani právoplatné skončenie iného konania neprinieslo žiadnu zmenu. Toto konanie tak z hľadiska rozhodnutia tejto veci nemá pre rozhodovanie v danej veci význam, tak ako to predpokladá ustanovenie § 164 CSP.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keď v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo jednoznačné, že mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).